

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam pouk, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kato“, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Deželni zbor štajerski.

Se ta teden se bo začela v deželnem zboru razprava o proračunu, kajti finančni odsek je dokončal svoje posvetovanje o proračunu že pretekli teden. Ko bo proračun rešen, pride vprašanje o pokritju v zbornico, in pri tej priliki se bodo gotovo vneli vroči boji, kajti vse stranke se bodo branile vsaj tej ali oni dokladi. Celo gotovo je, da slovenski poslanci ne bodo nikdar glasovali za doklade na direktne davke. Poslanci Slov. kmečke zveze so v odsekih in javni seji pridno zastopali koristi in želje slovenskega ljudstva.

Regulacija Pesnice.

V ponedeljek, dne 24. februarja je sprejel deželni zbor zakon, s katerim se sklone regulacija Pesnice od južne železnice do Dragučeve.

To priliko je uporabil deželni odbornik Robič ter predlagal:

Deželni odbor se pooblasti in pozivlja, da zagotovi regulacijo Pesnice tudi v tretji sekciji drugega oddelka, to je od Gočovskega mlina gor do Dragučeve in sicer na ta način:

1. Mora se izgotoviti načrt, narediti proračun, izpeljati vodopravno postopanje ter pravočasno izvršiti pogajanja s c. kr. vlado, da po dosežanju merilu prispeva k regulacijskim delom.

2. Te predpise se morajo izvršiti tako, da se lahko začne zgoraj omenjena regulacija, ako potrebno, še pred dovršitvijo regulacijskih del v prvi sekciji drugega oddelka od Možgane do Pacinji; nadalje, da se lahko denar, določen že za regulacijo prve sekcije drugega oddelka, izposodi za to regulacijo, in sletnjič, da se ta regulacija sme začeti, predno so se izpolnile vse formalitete, ki so ustavno potrebne za zakonito dovoljenje takega podvzetja.

Ta predlog je bil v zbornici sprejet, in s tem je zopet pospešena regulacija Pesnice. Nevarnost je namreč bila, da bi se regulacija Pesnice sicer ustavila, dokler se ne najde sporazumljenje z občinami med Možganci in Pacinji. Sedaj se tega ni bati!

Most v Pobrežju.

Občina Pobrežje in druge občine Dravskega polja nujno želijo mosta pri Pobrežju, da bi imele na ta način krajšo pot na sejmišče in na južni kolo-dvor. V finančnem odseku sta to stališče zelo odločno zastopala slovenska poslanca dr. Korošec in dr.

Verstovšek, ter glasovala za to, da se vendar omo-goči zgradba potrebnega mostu.

Nemški poslanci so skrajja hoteli celo zadevo odkloniti, šele po izvajanjih naših poslancev in spod-nještajerskih nemških, so se udali in sklenili, da se prošnja pobreške in sosednjih občin podpira.

Meško govori.

Poslanec Meško je najprej v slovenskem jeziku utemeljeval svoj predlog in potem v nemškem. Ka-zal je na veliko škodo, katero dela deroča Drava po-sestnikom ob njej. Regulacija je sicer sklenjena, vendar se izvršuje sklep zelo počasi. Vsled tega za-hteva, da se regulacija Drave z ozirom na škodo tr-peče posestnike pospeši.

Slovenski deželni šolski svet.

Poslanec dr. Verstovšek je postavil predlog, naj se za slovenske in dvojezične šole ustanovi poseben oddelek deželnega šolskega sveta. S tem bi se od-stranilo mnogo preprirov med obema štajerskima na-ročnostima.

Predlog je bil sprejet, in sicer z glasovi Slo-vencev, krščanskih socialcev, veleposestnikov in so-cialdemokratov.

Nemško-narodni poslanci so glasovali proti, ker so videli v tem prvi korak do uresničenja slovenske-ga gesla: Proč od Gradca.

Občina Loče.

V seji dne 21. januarja se je dalo deželnemu odboru dovoljenje, da podeli občini Loče po izvrše-nih poizvedbah za zgradbo savskega broda primer-no podporo.

Most čez Dravo pri Dupljaku.

Za zgradbo mostu pri Dupljaku se je dovolilo 78.000 kron, katera svota se bo v enakih obrokih iz-plačala v treh letih. S tem je ustrezno dolgoletni že-lji prebivalstva župnij Vurberg, Sv. Barbara, Sv. Ma-tin pri Vurbergu, in tudi prebivalstva na des-nen, bregu Drave.

Za vinogradnike.

Poslanec dr. Jankovič je predlagal, naj se le-tos vinogradnikom opusti vračevanje obrestnih poso-jil in naj se sploh misli na različne olajšave glede povračanja brezobrestnih posojil za prenavljanje vi-nogradov.

Predlog se je odstopil deželnemu odboru v pre-tresovanje in uvaževanje.

Roškar govori.

Poslanec Roškar je dne 25. t. m. utemeljeval svoj predlog, da prispeva država 50 odstotkov k šol-skim stroškom. Dokazoval je potrebo s tem, da imajo občine vsled šolskih stroškov že sedaj velike doklade, in da je nemogoče, še nadalje obteževati naše kmeč-ke občine. Predlog se je sprejel in odkazal sestav-ljenemu finančnemu in šolskemu odseku.

Pomanjkanje krme.

Dežela bo dala za poškodovance po toči in su-ši 43.000 kron. Pri tej priliki se je oglašil poslanec Roškar ter izrekel svoje obžalovanje, da je podpora tako majhna. Obenem se je pritožil, da se je pri razdelovanju krme prezrlo večino spodnještajerskih krajev, n. pr. Ljutomer i. dr. Govornik vidi v tem o-ziru za bodočnost samo eno uspešno od pomoč, nam-reč prisilno zavarovanje za vremenske neizgode.

Politični ogled.

— Rekonstrukcija kabineta. „Den“ poro-ča iz Dunaja: Med tem, ko se vršijo v Pragi poga-janja za delovanje češkega deželnega zbora, se de-lajo na Dunaju priprave za preosnovanje mini-strstva. Gotovo je, da ministrski predsednik baron Bienerli pripozna potrebo rekonstrukcije in da bo iz tega razloga sedanje ministrstvo le še nekaj tednov ostalo. Že v začetku posvetovanj državnega zbora se bo izvršila v ministrstvu sprememba, vendar bo ime-lo to ministrstvo značaj uradniškega prehodnega mi-nistrstva in bo trajalo le kratek čas, da kmalu na-pravi prostor parlamentarnemu ministrstvu.

— Med Čehi in Nemci se vrše v Pragi poga-janja za delovanje češkega deželnega zbora. Ta zbor že dalje časa ne deluje, ker obstruirajo Nemci, češ, da jim češka večina ne privoščijo pravice, ki jim gre-do. Nemci zahtevajo razdelitev starodavnega češke-ga kraljestva v češki in nemški del ter zahtevajo za-se popolno avtonomijo. Čehi pa tega kosanja svojega kraljestva ne dovolijo. Vendar pišejo listi, da se bodo posrečila navzlic tem težkočam pogajanja v toliko, da bo sklican deželni zbor. Neugodno bi znali na to razpoloženje vplivati zadnji dogodki v Pragi. Vršile

PODLISTEK.

Grajska gospodična.

(Pravljica. — 8. izid 8. rogo ski.)

Duševo truden in izmučen — tako mi je pri-povedovala nekoč neka ženica — je šel nek popotnik po prašni cesti. Žejalo ga je, nikjer dobiti vode. Pri-šel je v gozd in po njem nekaj časa na rubidovje. Zagledal je majhno vodico, mal vir, ki je žuborel pri-jazno nasproti žejnemu popotniku. Radosten je pil srebrno-čisto vodico in se odpočil pri viru.

Zaspal je.

Ne, pred njim se je odprl svet. Tam, kjer je se-daj globoko brezdnost, je stal grad ves v sijaju. Na travnikih tam dol lepo mestece. Vira ni bilo. Na nje-govem mestu je bila senčnica in deva, zala kakor mlado jutro, je sedela v nji in pela, kakor bi žgolet slavček.

Srce samotno, ne ugibaj, kdaj sreče svet se ti ogrne! Nikar le prazen up ne zibaj, da čas prihojnji ti povrne, kar ti pretekli čas je vzel!

Ves strmeš je poslušal popotnik, tako lepo se ni slišal, koder je hodil.

Čez nekaj časa pride grof in drug človek. Bil je slikar umetnik. Devojka je odšla, ne, odplavala je. Potnik je videl, kako nalahko se je zganila njena postava, krilce zašumelo in kakor valček na morju je odplavala.

Čudil se je popotnik, poslušal, o čem govori grof.

„Poklical sem vas, ker sem slišal, da ste umet-nik čez umetnike. Jaz ljubim umetnike, posebno naše slovenske. Že dolgo si želim imeti dve sliki. Doslej se mi ji ni nikdo mogel naslikati, da bi mi ugajali. Za-našam se na vas. Naslikajte ji, kakor je v Vaši mo-či in fantaziji. Bodele po mojem okusu, poplačam Vas z zlatom, ako ne, stane Vas glavo.“

Molče je poslušal umetnik. Sem iz grada je do-nela milobna pesmica:

Če videl boš obraz
glej v duše globočine,
obraz ta nosim jaz.

Umetnik je segel z roko k srcu.

„In kaka naj bo slika, grof?“

„Naslikajte mi angelja in vraga.“

Vzel je zlati ključek in odprl majhno okence v lopi. Popotnik je videl žuboreti srebrno-čisto vodo. Grof jo je natočil v kupico in zaklenil vir.

„Živa voda mišljenja,“ je čeljal grof in mu jo ponudil.

Umetnik je spil in se čutil spremenjenega. Nje-gov duh je postal jasn, kakor solnce.

„Obljubim Vam, grof,“ je dejal. „Naslikam Vam ange-ja in vraga, vendar se mi ne sme med tem ča-som nikdo bližati, nikdo me motiti. Ko sem gotov, pri-nesem sliko.“

Grof je bil zadovoljen in mu odkazal sobe.

In umetnik je začel s slikama. Delal je in de-lal, mešal barve in primerjal. Večkrat je stal umet-nik ob napol dovršenem delu in strmel v praznoto. Težka naloga. Stane ga glavo, Bog ve, je li mogo-če sploh, vstreči grofu.

In kakor iz srea je priplul takrat k njemu zvok pesmi:

„Če videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v duše globočine
— — — — —“

Takrat se je prijel za srce in delal. Platno se je polnilo in slike so dobivale čim bolj krasnejšo obliko.

Sporočil je grofu, da je gotov, da prinese sli-ke.

Zvečer pred usodnim dnevom potrka nekdo na vrata.

Naglo spusti zagrinjalo. K njemu stopi deklica, kakor jutranja rosa. Bila je hči grofova!

Umetnik je strmel.

„Ne plašite se,“ je odgovorila, in bilo je, kakor oi zvenela srebrna struna, udarjena od umetniških prstov godbenika. „Vi slikate očetu podobi. Želim ji videti.“

Umetnik je strmel še vedno v devojko.

Dekle se mu nasmehine.

„Gospodična, jutri bodele videla, danes ne,“ od-vrne umetnik.

Zvonk smeh je bil na uho umetniku.

„In vendar sem ji že videla. Kolikokrat ste str-meli zamišljeni v daljavo, ko se Vam je srce vzne-mirjalo, vsakikrat sem Vas utešila. V zahvalo za to mi pa vsakega pokazati sliki, da je vidim od blizu.“

„Vi, gospodična, ste me tešili?“

V odgovor na to je zadonela pesem rahlo in mi-lobno:

„Če videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v duše globočine,
obraz ta nosim jaz...“

so se dopolnilne deželnozborske volitve, v ožjo volitev sta prišla mladocehi Rošni in narodni radikalec Sokol. Mladocehi so bili gotovi zmage, zlasti ker so nekatere druge stranke izjavile, da se ne udeležijo volitev. Ali na splošno začetek je zmagal Sokol. Narodni radikalec so pa proti vsaki spravi, na svojih agitacijskih shodih so govorili tudi proti Krek-Kramarževemu predlogu za spremembo pravilnika. Iz tega je razvidno, kako misli večina češkega ljudstva. Po volitvi so bile v Pragi demonstracije proti Kramaržu in njegovemu časopisu: „Narodni Listy.“

— Ogrsko. Ministrski predsednik grof Khu „Hedervary“ je raz. 11. v ponedeljek v poslanski zbornici svoj program. Povedal ni nič novega; vse je bilo že davno znano: da hoče volilno reformo, da ima Ogrska sicer pravico do samostojne banke, da je pa taka banka neizvedljiva in škodljiva, da bo razpustil parlament itd. Zbornica je sicer sprejela ministrski predlog, vendar je bil med programovim govorom min. predsed. večina mir. Le semerje so poslanci delali medklice. Khuen je predložil zbornici šest zakonskih načrtov, med njimi proračun za l. 1910., začasn dvomesečni proračun, trgovsko pogodbo z Rumunsko in rekrutno predlogo in prošil zbornico, naj jih odkaze odsekom. Popoldne se je ministrski predsednik predstavljal tudi zbornici magnatov. Tudi tu je imel programni govor.

— Ban Rauch podal ostavko. Hrvaški ban Rauch je dne 21. t. m. izročil ogrskemu ministrskemu predsedniku Khuen-Hedervaryju nazaj svojo bansko čast. Khuen-Hedervary pa je Raucha naprosil, naj bansko čast še obdrži.

— Bosenska ustava. „Bosenska korespondenca“ javlja, da se kmalu proglasi nova bosenska ustava. Proglase: Deželni statut, volilni red za deželni zbor, deželnozborski poslovnik, društveno in shodno postavo, postavo o okrajnih zastopih. V dež. zbor volijo tisti, ki so stari 24, voljeni smejo biti tisti, ki so dopolnili 30 let in ki bivajo eno leto v deželi. Avstro-ogrski državljani dobe aktivno in pasivno volilno pravico, če so v deželni službi, ali pa, če imajo občinsko volilno pravico. V skupini islamskega veleposvetstva se voli tudi s pooblastili. Bosenski deželni zbor obstoji iz treh skupin: veleposvetstvo, najvišji obdavčenci in inteligenca (duhovniki, uradniki, učitelji in vpokojeni častniki); mestna in kmečka skupina. V kurijah se voli po veroizpovedanju. Katoličani dobe 6, mohamedanci 24, pravoslavni 31, judje enega poslanca. Duhovščina bo imela tudi pasivno volilno pravico. Volitve bodo tajne. Izid proglasi glavna volilna komisija v Sarajevu. Poslovnik izključuje obstrukcije. Društveno in shodno pravo dovoljuje precejšnje koaliicijske svobode. Okrajni zastopi so posvetovalen organ okrajnim glavarstvom v gospodarskih in prometnih zadevah.

— Krščanske strokovne organizacije na Nemškem. Finančna preosnova je vzbudila na Nemškem v vseh krogih mnogo razburjenja. Pri preosnovi davčnega vprašanja so sodelovali tudi nekateri poslanci krščanskega delavstva, da bi rešili, kolikor bi bilo mogoče. To pametno postopanje pa so socialni demokratje takoj porabili za gonjo proti krščanskim delavskim organizacijam. Socialistično časopisje vseh dežel je poročalo, kako prestopajo delavci iz krščanskega v socialno-demokratski tabor. Govorilo se je, da je že 200.000 mož izstopilo iz krščanskih strokovnih društev. In čudno! Čimbolj so socialni demokratje hujskali proti krščanskim delavcem, tembolj se je množilo število članov krščanske strokovne organizacije. Iz tega je razvidno, kako zelo je že vkoreninjena krščanska strokovna misel med delavstvom v Nemčiji.

„Ta pevka ste Vi?“ je vzkliknil umetnik osupljen.

Nem je obstal zraven deklice. Njen pogled mu je prodiral dušo, srce se mu je topilo. Prijela ga je za roko, stopila k zagrinjalu in odgrnila. Iz njenih ust ni všel niti diha, ko je opazovala sliki. Nato je zagrinjala zagrinjala.

„Vedela sem, da tako pride. Vir mi je povedal.“

Umetnik je padel k njenim nogam.

„Gospodična!“

Obrnila se je.

„Je mogoče, da že idete, me pustite samega zraven teh slik? Kolikorkrat je priplula pesem do mene, kolikorkrat sem vzel čopič, da zgotovim si ko, vselej sem mislil na pevko v gradu. In srce mi je plulo burno! In sedaj me odpustate, gospodična, in jutri idem v svet, a ne tako prost, ko sem prišel. Z Vami v srečo, idem!“

„Tiho, tiho...“

Dekle se je sklonilo, ga poljubilo in odhitelo.

Sam je ostal umetnik pri svojih slikah. Iz gradu je pa čez malo priplul miloben, očarujoč glas pesmi.

Ce videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v dušo globočino...

A to pot se je zdela umetniku silneje in srečneje.

Napočilo je jutro drugega dne. Velika dvorana v gradu je bila polna gostov. Samih velikašev vitezov. Grof sam je bil v bliščeči viteški obleki.

Vse je nestrpno čakalo umetnika in slike.

Prišel je, dejal podobni na stojalo.

(Konec prihodnjega.)

— Solški boj na Francoskem. Nadškoj v Saint Die Foucault je izdal pastirski list, v katerem pravi: Govor ministrskega predsednika v zbornici mu da upanje, da ne bo prisiljen radi učenih knjig, ki jih je škofstvo prepovedalo, seči k strožjim naredbam. Ministrski predsednik je zagotovil, da se bo postava glede nepristranosti šol varovala. Z ozirom na to izjavo pozivlja krščanske rodbe, naj storijo poslednji korak, da njihovi otroci ne bodo primorani rabiti v šoli knjig, ki so jih škofje prepovedali.

— Vojska med Rusijo in Japonsko je skoro gotova stvar. Iz Harbina dohajajo zelo vznemirljiva poročila o japonskih vojnih pripravah. Ob Kamčatki stražijo že japonske vojne ladje japonske ribiče. Japonski križarici „Chien“ in „Chie“ sta, kakor se uradno poroča, merili rusko pomorsko obrežje in napravili zemljevid. Na krovu sta imeli križarici električne metalece luči in brezžične brezžicne priprave. V Severni Koreji osredotočijo Japonci vojaštvo. Nekateri listi pišejo, da se Rusija zadnji čas približuje Nemčiji in Avstriji. Rusija si hoče baje zopet zagotoviti nepristranost trozveze, zlasti kar se tiče Balkana, da bo imela svobodne roke na Daljnem Vzhodu.

Mala politična naznanila.

Dne 21. januarja: Vlada je končala pripravljana dela za uvedbo moneta v žigalico. Tvornice za vžigalice bo vlada sama kupila. — Srbska vlada je sklenila, kralju še enkrat predlagati, naj zapusti princ Jurij Srbijo. Kralj se pa ne strinja s tem, da zapusti Jurij Srbijo, ker se boji, da bi mu Jurij delal v inozemstvu še večje sitnosti, kakor mu jih dela v Srbiji. — V srbskem vojnem ministrstvu so odkrili veliko poneverjenje. V blagajni manjka 100.000 dinarjev.

Dne 22. januarja: V večerajšnji seji nižjeavstrijskega deželnega zbora so bili zopet burni prizori, ko je dr. Gessmann zavzel stališče proti postopanju nemških nacionalcev v zadevi lex Kolisko. Očital jim je zahrbtnost ter da so kršili nemško skupnost. — Turški parlament so zažgali turški fanatiki, ker so menili, da je ta bivša Abdul sultanova palača oskrunjena, ker so prišli v njo kot poslanci tudi kristjani. — Časopisje objavlja, da je bil nenačdoma odpoklican ruski vojni ataše Maščenko, ker je uredil na Dunaju zelo obširno vohunsko organizacijo.

Dne 23. januarja: Srbski ministrski svet je predlagal srbskemu kralju, naj vzame Juriju pravice, ki jih ima kot princ in naj ga premesti v kako malo garnizijo. Kralj je pooblastil vojnega ministra, da premesti Jurija kot stotnika 10. pešpolka v Takovu. — Turški sultan je na predlog nove vlade pomilostil 640 izgnanih Staroturkov. Ustavljena je tudi izvršitev smrtnih obsodb in delovanje vojnih sodišč, ki prenehajo poslovati 1. aprila. — Mladoturški odbor v Soluna je pozval zborničnega predsednika Ahmed Rizo, naj odloži predsedstvo, in sicer ne radi tega, ker je zbornica pogorela, ampak zato, ker se v zbornici nič ne dela.

Dne 24. januarja: „N. Tirol. Stimmen“ poročajo, da se bo osmi splošni avstrijski katoliški shod vršil meseca septembra v Inomestu. — V navzočnosti skoro vseh poljskih državno- in deželnozborskih poslancev so se vršila v Lvovu posvetovalja poljskih poslancev pod predsedstvom načelnika poljskega kluba poslanca Glabinskega o političnem položaju. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka zahvala in zaupanje poslancu Glabinskega za njegovo delovanje. — V Crni gori so odkrili novo zaroto. 27 zarotnikov so pripeljali v verigah v Cetinje. Zaprlj bodo še več ljudi.

Razne novice.

Duhovske vesti. Provizorjem župnije Matere božje v Polensku je imenovan č. g. duh svet. Jožef Sinko, župnik pri Sv. Lovrenca v Slov. gor. Župnija Polenski je razpisana do 21. februarja.

Iz davčne službe. Davčni oskrbnik Rafael Dolžek, ki je prestavljen iz Maribora v Feldbach, je postal tam predstojnik davčnega urada. Davčni oficij Ivan Škoflek iz Ptuja pa pride v Maribor.

Iz finančne službe. Davčni kontrolor Jožef Masten je prestavljen od davčnega urada v Slovenski Bistrici k davčnemu uradu v Laškem; davčni asistent Maks Fekonja je premeščen od davčnega urada v Čmureku k davčnemu uradu v Slovenski Bistrici. Davčni oficij Rudolf Illovšek pri davčnem uradu v Slovenski Bistrici je imenovan za kontrolorja pri tem uradu. Bivši višji gimnazijec Pavel Golubkovič je imenovan za davčnega praktikanta pri davčnem uradu v Ptuju.

Iz železniške službe. Premeščeni so: Robert Urbanski, začasni asistent, iz Frohnleutena na Pragersko; Hugon Peterka, adjunkt, iz Ptuja v Matzleinsdorf; Viktor Smreka, uradniški aspirant, iz Rač v Pfaffstätten; Feliks Pristavec, uradniški aspirant, iz Rajhenburga v Trbovlje; Franc Sobotka, uradniški aspirant, iz Sežane v Hrastnik; Franc Weitzer, začasni asistent, iz Voitsberga v Celje; Karol Zonfalik, asistent, iz Beljaka v Celje; Emil Jakš, uradniški aspirant, iz Truka ob Muri v Zidani most. — V pokoj je stopil Matija Fäsch, revident v Celju.

* Iz pošte. V višji činovni razred so pomaknjeni: poštni poduradniki Jožef Vörsbach in Franc Kostomaj v Celju, Kajetan Holl, Ambrož Saller in Jožef Budnar v Mariboru. Poštni poduradnik Ivan Franco je prestavljen iz Maribora v Gradec.

* Studenška šola. Slovenski kmečki poslanci so se pritožili zaradi nasilstva, ki se je godilo zadnjo soboto pred šolo v Studencih, pri namestništvu, deželnem šolskem svetu, mariborskem okrajnem glavarstvu in naučnem ministrstvu.

* Poučni tečaj. V ponedeljek, dne 24. t. m. se je začel prvi letošnji socialni tečaj v Smarju pri Jelšah. Udeležba je bila nepričakovano velika, nad 200 ljudi je prihitelo poslušat predavateljev. Predavali so dr. Korošec, dr. Hoinjec, Gomilšek. Prihodnji ponedeljek bo socialni tečaj v Mozirju.

Soc. tečaj v Mozirju se vrta v prostorih g. Vavčca. Mladenci, agurajte, da bo ta tečaj za vaš okraj častno obiskani.

* Vodstvo bratovščine presv. Srca Jezusovega in Marije v mariborski bogoslovnici uljudno naznanja vsem častilecem najsvetejših Srd, da se ravnokar pripravljajo novi, in po svrhi zunanosti še okusnejši natis zelo priljubljenih, in zategadelj tudi jako razširjenih knjižic „Obljube presv. Srca Jezusovega“. V treh tednih bodo vse dovršene. Dotlej pa naj cenjeni naročniki drobnih knjižic blagohotno potrpijo. Naročeno se jim bode brž ko mogoče doposlalo.

* Krščansko socialno gospodarstvo. Skoro vse avstrijske dežele trpe na grozno slabem gospodarskem položaju. Dolgovi dežel se večajo od leta do leta, posebno tam, kjer gospodarijo več let ali pa so gospodarili do pred kratkim liberalci (n. pr. na Kranjskem). Edina Nižja Avstrija ne izkazuje nikdar nobenega primanjkljaja in ima tudi letos več tisoč kron preostanka. V tej deželi že gotovo vrsto let vladajo krščanski socialci.

* Narodno obrambno delo. Cela vrsta mesecev je že potekla, kar beremo v „Slovencu“ izkaz imen onih, ki darujejo za obmejne Slovence po 20 K, vendar ni upanja, da bi kmalu že doseglo število darovalcev 1000, dasiravno se potrebe pomoči množijo. Vsakega Slovenca, ki kaj premore, dolžnost je, tudi narodno delo podpirati. Kako se zavedajo Čehi svojih narodnih dolžnosti, smo že večkrat opozarjali. Koliko tisočev stane vsako leto vzdrževanje čeških šol samo na Dunaju. Umevno, da to češko gibanje Nemce straši. Kot odgovor na preganjanje čeških šol so sklenili Čehi, nabrati en milijon kron za osrednjo češko šolsko matice. Poziv so izdali na dan sv. Vavčca dne 28. septembra 1909; po dobrih treh mesecih so nabrali že nad 860.000 kron. Posebno pohvalo zasluži narodno ženstvo, samo praška šolska ženska podružnica je dala osrednji Matici poleg vsote 38.000 kron, katero daje vsako leto, še prispevek k enomilijonski zbirki lepo vsote 35.000 kron. Češka narodna zaveza naj bodri tudi Slovence k delu za obrambo naroda. Smo res reven narod in ne mislimo na milijonske sklade, a vendar marsikdo bi si lahko pritrgal kako kronico in jo poslal za obmejne Slovence.

* Protestantška propaganda na Stajerskem. Protestantki list „Grazer Kirchenbote“, katerega urejuje na Stajerskem dobro znani protestantski agitator Eckardt, zahteva, da se ustanovi v Gradcu neka domovinska banka, ki bi bila namenjena v pomoč protestantskim naseljencem na Stajerskem. Med tem pa se je doznalo, da bode svrha te banke vsa druga. Z denarjem te banke se bodo naseljevali protestanti iz južne Nemčije v katoliške občine Stajerskega.

— Na Nemškem se je začela akcija za osnovo te banke. „Evangelischer Bundesbote“ je že objavil poziv za podpisane. V pozivu se doslovno glasi: „Naša namera je ta, da naselimo izseljence iz južne Nemčije na južno Stajersko.“ Ta poziv je podpisan od gori imenovanega Eckardt, od fanatičnega agitatorja „Los von Rom“ (proč od Rima) in od drugih znamenitih vodij „Südmarke“. Iz tega je jasno, da se bode banka bavila s protestantsko propagando in da bode podpirala postaviti delovanju „Südmarke“ širši temelj. — Tako nasilstvo od nemške strani se pa od naše visoke vlade prav mirno pripušča. Ne meni se za to, da je gospodarsko stanje države grozno slabo, kar dokazuje tudi dejstvo, da se število izseljencev iz naših dežel od leta do leta množi. Torej na rojstni grudi ne sme avstrijski državljani uživati pravice, katere mu pripadajo. — Nemški privrancenec, in še celo tujeverec, naj gospodari na zemlji, katero so počebovali Stajerci od svojih pračedov. Res vnebovpijoče krivice! Nemcem se pač vse dovoli, med tem ko se pri združenju Slovanov v kako koalicijo ali v kaj enakega vedno vrtijo izdajalske namere. Ali ni temveč svrha, v katero se misli ustanoviti imenovano banko, izdajalska, in sicer nasproti veri in zvestemu ljudstvu? Slovenstvo, zdrami se!

* V bratskem objemu so se zopet našli slovenski liberalci in vsenemci. Nemški listi z velikansko strastjo ponatiskujejo članek v „Slovenskem Narodu“, ki pravi, da ni treba vzajemnosti Jugoslovanov, in med vrsticami namiguje, da je boljše, če Jugoslovani sploh ne dobe ministra, kakor pa da bi postal minister kak neliberalce. S tem hočejo liberalci pomagati Nemcem, ki bi na vsak način radi preprečili, da bi Jugoslovani ne dobili kakega zastopnika v ministrstvu.

* Repatica Halleyeva se bo letos 18. maja našli zemlji najbolj približala in se je celo dotaknila s svojim repom. Dasi bo glava repatice nič manj kot 16